

VP ERDŐ-KÖRNYEZETVÉDELMI KIFIZETÉSEK (VP4-15.1.1-17) TÁJÉKOZTATÓ 2021

Vonatkozó rendelkezések

Az igényelt támogatásra vonatkozó általános és a támogatás igénybevételének részletes feltételeit meghatározó hatályos jogszabályok, a Pályázati Felhívás, az Általános Útmutató a Felhívásokhoz (a továbbiakban: ÁUF), valamint az Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF). A Felhívás, annak mellékletei, valamint az ÁUF és ÁSZF elérhetők a a Széchenyi 2020 oldalon: <https://www.palyazat.gov.hu/vp4-1511-17-erd-kornyezetvedelmi-kifizetsek>

A támogatás célja:

Az erdőgazdálkodási tevékenység során az erdészeti hatóság erdőtervben határozza meg az erdőgazdálkodó kötelezettségeit és jogosultságait az erdei haszonvételek, erdőgazdálkodási beavatkozások tekintetében. Jelen felhívásra azok a támogatást igénylők pályázhatnak, akik önkéntes alapon, a vonatkozó jogszabályi előírásokban és az erdőtervben foglalt jogosultságukat kihasználva, a kötelezettségeken túlmutató erdő-környezetvédelmi vállalkozásokat tesznek.

Cél a tudatos erdő-környezetvédelmi gazdálkodási módok elterjesztése, a fafajok adaptációs képességének növelése, az egyes területeken az erdőtípus, fafaj-összetétel, illetve gazdálkodási mód megváltoztatása.

A Felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

- A. Örökerdő gazdálkodás
- B. Erdőállományok kézimunka igényes ápolása
- C. Természetkímélő anyagmozgatás

A. Örökerdő gazdálkodás tevékenységhez az alábbi kiegészítő tevékenységekre igényelhető támogatás:

- a.) kerítés építése
- b.) 10 fokot meghaladó lejtésű területen lékkerítés építése
- c.) villamos karám (a továbbiakban: villanypásztor) létesítése
- d.) 10 fokot meghaladó lejtésű területen padka létesítése
- e.) 10 fokot meghaladó lejtésű területen magfogó rőzsefonat készítése
- f.) 10 fokot meghaladó lejtésű területen fatörzs elhelyezése

A kiegészítő támogatás önállóan nem, csak az örökerdő gazdálkodással együtt vehető igénybe.

Nem támogathatóak azon erdőrészen, rész-erdőrészen elvégzett tevékenységek, mely tevékenységekre a támogatási kérelem benyújtásának napján a támogatást igénylőnek az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet alapján meghatározott kötelezettségvállalása áll fenn.

Természetkímélő anyagmozgatás esetében nem igényelhető támogatás – a szálaló vágás és a fokozatos felújítógátás kivételével – a véghasználati jellegű fakitermelést valamint a tisztítást követő természetkímélő anyagmozgatásra.

Tevékenységenként teljesítendő kötelezettségek

Általános kötelezettségek

1.) Amennyiben a támogatást igénylő vállalja a Felhívás 4.4.2. fejezet 3. pontjában található táblázat szerinti foglalkoztatás bővítését, annak – a természetkímélő anyagmozgatás kivételével – a támogatói okirat hatálybalépésétől, az adott támogatási kérelemhez tartozó utolsó kifizetési igénylés benyújtásáig fenn kell állnia. Kizárólag természetkímélő anyagmozgatás támogatása esetén, a foglalkoztatás bővítésének - a 3.4.1.1. fejezet IV. Részletes kötelezettségvállalási tevékenységek alfejezet, C pont (1) bekezdése szerinti formanyomtatványon bejelentésre kerülő, a tevékenység megkezdésére vonatkozó időponttól - legalább 365 napig kell fennállnia. Ha a támogatást igénylő a jelen felhívás keretében, előzőleg benyújtott támogatási kérelmében kizárólag a természetkímélő anyagmozgatás tevékenység szerepel és ebben vállalta és teljesítette a foglalkoztatás bővítését, és ezt követően jelen felhívás keretében újabb támogatási kérelmet nyújt be, akkor a megelőző kötelezettségvállalási időszak szerinti létszám fenntartását kell foglalkoztatás bővítéseként figyelembe venni.

2.) Amennyiben pótlás szükséges, a támogatást igénylő köteles a pótlásokat igazolt származású erdészeti szaporítóanyaggal megvalósítani. A támogatást igénylő köteles a pótláshoz használt szaporítóanyagok származási bizonylatainak egy másolati példányát a felhasználás utáni első kifizetési igénylés benyújtási időszak végéig az ügyfélkapun keresztül megküldeni, az eredeti példányokat pedig a kötelezettségvállalási időszak végéig megőrizni.

3.) a) A támogatást igénylő köteles a támogatói okirat hatálybalépését követően a Vidékfejlesztési Program keretében szervezett „Felkészítés az Erdő környezetvédelmi kifizetésekre” című képzésen részt venni.

b) Nem kell az a) pont szerinti képzésen részt vennie azon támogatást igénylőnek, aki az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (továbbiakban: ÚMVP) keretében meghirdetett az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az erdő-környezetvédelmi intézkedéshez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet szerinti Erdő-környezetvédelmi kifizetések támogatáshoz kapcsolódó képzési kötelezettségét teljesítette. A nem természetes személy támogatást igénylő abban az esetben is mentesül az a) pont szerinti kötelezettség alól, amennyiben jogelődje az ÚMVP időszakban a fenti kötelező képzést teljesítette, feltéve, hogy a jogutódlás átalakulással, avagy egyesüléssel történt.

c) A támogatást igénylőnek a képzési kötelezettséget a programozási időszakban egyszer kell teljesítenie, legkésőbb 2022. december 31-ig. A képzésen a támogatást igénylőnek kell részt vennie. Amennyiben a támogatást igénylő nem természetes személy, a képzésen a vezető tisztségviselőnek, a képzésre kijelölt alkalmazottnak vagy tagnak kell részt vennie. Családi gazdaság esetében a képzésen a családi gazdaság vezetőjének vagy a családi gazdaság tagjának kell részt vennie. A képzés elvégzését a képzést szervező igazolja a kifizető ügynökség felé.

4.) A támogatást igénylő erdőrészletenként köteles rögzíteni a Felhívás 11. számú melléklet szerinti munkanaplóban a megvalósított tevékenységeket, legkésőbb az azok elvégzését követő 5 napon belül.

5.) A kötelezettségvállalási időszak alatt a támogatást igénylő köteles a munkanaplót az adott évi kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végéig az ügyfélkapun keresztül megküldeni.

6.) A támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak alatt minden évben – a természetkímélő anyagmozgatás kivételével - köteles benyújtani a kifizetési igénylését a támogatott erdőrészek vonatkozásában.

7.) A támogatást igénylőnek a kötelezettségvállalási időszak alatt nincs lehetősége a tevékenységek közötti váltásra.

8.) A támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak alatt köteles betartani:

a) az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendeletben foglalt – „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartására vonatkozó – előírásokat,

b) a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendeletben foglalt követelményeket.

Részletes kötelezettségvállalási előírások tevékenységenként

A. Örökerdő gazdálkodás esetében

1.) A támogatást igénylő köteles átmeneti üzemmódú erdőrészlet esetén a Felhívás 5. számú mellékletnek megfelelő átalakítási tervet, örökerdő üzemmódú erdőrészlet esetén a Felhívás 4. számú mellékletének megfelelő örökerdő fenntartási tervet készíteni az első kifizetési igénylés benyújtásáig.

2.) A támogatást igénylő köteles az erdőtervben szereplő, az erdészeti hatóság által engedélyezett fahasználatot – annak során egész hektáronként lehetőleg az újulathoz igazodva legalább 1 lék nyitását vagy meglévő lék bővítését – az első kifizetési igénylés benyújtásáig elvégezni.

3.) Az átmeneti üzemmódú erdőrészletek esetében a támogatást igénylő a törzskiválasztó gyérítést úgy hajthatja végre a kötelezettségvállalási időszak alatt, hogy az erdőrészletben egész hektáronként legfeljebb 2 lék kerül nyitásra vagy bővítésre, ahol az egyes lékek mérete nem haladhatja meg a 250 m²-t.

4.) Az átmeneti üzemmódú erdőrészletek esetében a támogatást igénylő a növedékfokozó gyérítést és a készletgondozó használatot úgy hajthatja végre a kötelezettségvállalási időszak alatt, hogy az erdőrészletben egész hektáronként legfeljebb 2 lék kerül nyitásra vagy bővítésre, ahol az egyes lékek mérete nem haladhatja meg az 500 m²-t.

5.) Az átmeneti üzemmódú erdőrészletek esetében a támogatást igénylő a szálaló vágást úgy hajthatja végre a kötelezettségvállalási időszak alatt, hogy az erdőrészletben egész hektáronként legfeljebb 4 lék kerül nyitásra vagy bővítésre, ahol az egyes lékek mérete nem haladhatja meg az 500 m²-t.

6.) Az átmeneti üzemmódú erdőrészletben a kötelezettségvállalási időszak alatt az egészségügyi fakitermelés kivételével legfeljebb kétszer lehet a lékek kialakulását eredményező fahasználatot végezni.

7.) A támogatást igénylő köteles az örökerdő üzemmódú erdőrészletben a kötelezettségvállalási időszak alatt - az egészségügyi fakitermelés kivételével - legalább ötévente az örökerdő szerkezet kialakításának megkezdése érdekében az újulat fejlődését

segítő lécek kialakításával, bővítésével egy időben az újulati foltok közötti állományban is fahasználatot végezni.

8.) Örökerdő üzemmódú erdőrészek esetében a támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak alatt az erdőrészletben egész hektáronként legfeljebb két léket nyithat vagy bővíthet, ahol az egyes lécek mérete nem haladhatja meg az 500 m²-t.

9.) A támogatást igénylő köteles a kötelezettségvállalási időszak alatt nyitott vagy bővített lécek helyét, az egységes országos vetületi rendszerben legalább 20 m-es pontossággal felvett koordinátáját, valamint a lék méretét a munkanaplóban a léknyitáskor vagy a lék bővítésekor rögzíteni.

10.) A kötelezettségvállalási időszak alatt nyitott vagy bővített lécek határvonalának egymástól mért távolsága nem lehet kevesebb, mint 40 méter. Az erdőgazdálkodó közvetlenül határos erdőrészeiben nyitott vagy bővített lécek között is biztosítani kell a 40 méteres távolságot.

11.) A támogatást igénylő köteles biztosítani, hogy az ötödik kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végén, valamint az utolsó kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végén, a kötelezettségvállalási időszak alatt nyitott vagy bővített lécekben, az erdőrészlet célállományába tartozó legalább egy éves ép csúcshajtással rendelkező újulat tőszáma elérje a 8. számú mellékletben meghatározott tőszámot.

12.) A támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak alatt köteles az újulat szabad fejlődését kézi ápolással folyamatosan biztosítani a Felhívás 7. számú mellékletben foglaltak szerint.

13.) A támogatást igénylő köteles az ápolást úgy végrehajtani, hogy a kötelezettségvállalási időszak alatt a lékben található újulati szintben a Felhívás 8. számú mellékletben meghatározott tőszám 5%-át meghaladó számú, 50 centiméternél magasabb intenzíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefaj egyed ne legyen jelen.

14.) Kiegészítő támogatás igénybevétele során a támogatást igénylő köteles a kiegészítő támogatást a Felhívás 6. számú mellékletben foglalt szakmai követelményeknek megfelelően megvalósítani, és azokat megfelelő állapotban a kötelezettségvállalási időszak végéig fenntartani.

15.) A támogatást igénylő köteles az örökerdő gazdálkodási tevékenység esetében az első kifizetési igénylést a tevékenységek első évi munkáinak megvalósítását követően a támogatói okirat hatálybalépésétől számított második kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végéig benyújtani.

16.) A kötelezettségvállalási időszak: az első kifizetési igénylés benyújtásától számított tizedik év végéig terjedő időszak.

B. Erdőállományok kézimunka igényes ápolása esetében

1.) A támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak alatt köteles az újulat szabad fejlődését kézi ápolással folyamatosan biztosítani a Felhívás 7. számú mellékletben foglaltak szerint.

2.) A támogatást igénylő köteles az ápolást úgy végrehajtani, hogy a kötelezettségvállalási időszak alatt az újulati szintben a Felhívás 8. számú mellékletben meghatározott tőszám 5%-át meghaladó számú, 50 centiméternél magasabb intenzíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefaj egyed ne legyen jelen az erdőterületen.

3.) A támogatást igénylő köteles biztosítani, hogy a kötelezettségvállalási időszak utolsó kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végére a felújítási szint faállományába tartozó főfafaj legalább 2 éves egyedeinek száma a Felhívás 7. számú mellékletben található táblázatban meghatározott darabszámban jelen legyenek.

- 4.) A támogatást igénylő köteles biztosítani, hogy a kötelezettségvállalási időszak utolsó kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végére a felújítási szint faállományába tartozó elegyfajok legalább 2 éves egyedeinek száma a Felhívás 7. számú mellékletben található táblázat szerinti darabszámban jelen legyenek.
- 5.) Amennyiben az erdőállományok kézimunka igényes ápolása részterületen valósul meg, akkor a támogatást igénylő köteles a részterület területhatár állandósításáról gondoskodni a kötelezettségvállalási időszak végéig.
- 6.) A vegyszeres védekezés végrehajtása esetén a támogatást igénylő köteles a vegyszeres védekezést a Felhívás 12. számú melléklet szerinti formanyomtatványon az ügyfélkapun keresztül bejelenteni a tervezett védekezés megkezdése előtt legalább 15 nappal korábban, valamint köteles a Felhívás 11. melléklet szerinti munkanapló ide vonatkozó részét vezetni.
- 7.) A vegyszeres védekezés végrehajtása során a támogatást igénylő részére a vegyszer használata csak az alábbi esetekben és feltételekkel engedélyezett:
- a.) a fásszárú fajok közül a fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), a bálványfa (*Ailanthus altissima*), a szeder (*Rubus sp.*), a fekete bodza (*Sambucus nigra*) a zöld juhar (*Acer negundo*), a gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) és a kései meggy (*Prunus serotina*) visszaszorítása érdekében kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással, nem légi úton történő permetezéssel,
  - b.) lágyszárú fajok közül csak a siskanád tippán (*Calamagrostis epigeios*) és a japánkeserűfű (*Fallopia spp.*) tömeges megjelenésénél,
  - c.) gyapjaslepke (*Lymantria dispar*) közepes vagy erős fertőzése esetén (petecsomók száma több mint 500 db/0,1 ha) csak *Bacillus thuringiensis* hatóanyagú, illetve kitinszintézis gátló szerekkel, a felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban, a lakosság védelme érdekében lakó- és üdülőövezetek melletti parkerdőkben,
- csak erdészeti felhasználásra is engedélyezett készítményeket lehet alkalmazni az engedélyokiratukban foglalt módon, az egyéb vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, a kijuttatáshoz szükséges hatósági engedélyek birtokában.
- 8.) A támogatást igénylő köteles az erdőállományok kézimunka igényes ápolása tevékenységek esetében az első kifizetési igénylést a tevékenységek első évi munkáinak megvalósítását követően a támogatói okirat hatálybalépésétől számított második kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végéig benyújtani.
- 9.) A kötelezettségvállalási időszak: az első kifizetési igénylés benyújtásától számított hetedik év végéig terjedő időszak.

C. Természetkímélő anyagmozgatás esetében

- 1.) A támogatást igénylő köteles a fakitermelés és anyagmozgatás megkezdését és várható befejezését, az alkalmazott fakitermelés eszközét és módját a fakitermelés megkezdése előtt legalább 15 nappal korábban a Felhívás 13. számú melléklet szerinti formanyomtatványon bejelenteni az ügyfélkapun keresztül.
- 2.) A támogatást igénylő köteles a kötelezettségvállalási időszak alatt a fakitermelés és anyagmozgatás során az erdőrészleten belül kíméletes technológiát alkalmazni, és a következő eszközök valamelyikét használni: kötélpálya, egyedi speciális kézi irányítású talajkímélő gumihevederes járószerkezetű eszköz, erdészeti csúszda, állati erővel vont fogat, közelítő kerékpár, szán, kitermelt faanyag emelve történő közelítésére alkalmas önjáró kerekű eszköz.
- 3.) A támogatást igénylő köteles a fakitermelést és anyagmozgatást úgy elvégezni a kötelezettségvállalási időszak alatt, hogy
- a.) az erdőrészletben annak következtében nem keletkezik 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom,

b.) annak következtében a kitermelt (bruttó) faanyag minden 5 m³-ére számítva legfeljebb 1 darab törzsön jelentkezik olyan sérülés, amely a hánctól hatol.

4.) A támogatást igénylő köteles a természetkímélő anyagmozgatási tevékenység esetében a kifizetési igénylést a tevékenység maradéktalan megvalósítását követő kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végéig benyújtani. A támogatást igénylő az öt éves kötelezettségvállalási időszak alatt csak egyszer adhat be - a támogatásba vont erdőrészlet után - kifizetési igénylést.

5.) A támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak teljes időtartama alatt a fakitermelés és anyagmozgatás során az erdőrészleten belül csak a 2.) pont szerinti kíméletes technológiát alkalmazhatja.

6.) A kötelezettségvállalási időszak: a kedvezményezett választása alapján a támogatási kérelem benyújtásától számított ötödik év végéig terjedő időszak, vagy a támogatói okirat hatálybalépésének napjától számított ötödik év végéig terjedő időszak. A kedvezményezettnek legkésőbb a támogatói okirat hatályba lépéséig nyilatkoznia kell erről. A kedvezményezett nyilatkozatát a későbbiekben nem módosíthatja.

A kifizetési igénylés benyújtása

Az érvényes pályázati felhívás alapján - örökerdő gazdálkodás és az erdőállományok kézimunka igényes ápolása esetében - az első kifizetési igénylést a tevékenységek első évi munkáinak megvalósítását követően a támogatói okirat hatálybalépésétől számított második kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végéig be kell nyújtani.

Természetkímélő anyagmozgatási tevékenység esetében a kifizetési igénylést a tevékenység maradéktalan megvalósítását követő kifizetési igénylés benyújtására nyitva álló időszak végéig kell benyújtani. A támogatást igénylő csak egyszer adhat be - a támogatásba vont erdőrészlet után - kifizetési igénylést.

Örökerdő gazdálkodás esetén 10, erdőállományok kézimunka igényes ápolása esetén 7, természetkímélő anyagmozgatás esetén egy kifizetési igénylés benyújtására van lehetőség.

A támogatást igénylő a kötelezettségvállalási időszak alatt minden évben – a természetkímélő anyagmozgatás kivételével - köteles benyújtani a kifizetési igénylését. Több éves kötelezettségvállalás esetén a pályázati felhívás VIII. 5.) pontja alapján, ha a kötelezettségvállalási időszakban egy évben nem történik meg a kifizetési igénylés benyújtása, akkor nem szűnik meg a támogatási jogosultság és nem kell visszafizetni a már felvett támogatást.

Figyelem! Kifizetési igénylést az nyújthat be, aki támogatói okirattal rendelkezik; vagy aki a kifizetési igénylés benyújtásakor még nem rendelkezik támogatói okirattal, azonban a már benyújtott támogatási kérelme szerinti tevékenységet a felhívás 3.5.1. pontja alapján elvégezte és a felhívás 3.4.2. fejezetének megfelel. A kifizetési igénylés elbírálása csak a támogatói okirat meghozatalát követően történik meg.

Kifizetési igényléshez csatolandó mellékletek

A felhívás szerint csatolandó összes mellékletet elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül a Kincstárhoz szükséges beküldeni, az illetékes erdészeti hatósághoz küldött mellékletek nem elfogadhatóak.

A mellékletek nem hiánypótolhatóak!

Valamennyi kifizetési igényléshez csatolandó melléklet:

A munkanapló másolatát a Felhívás 5.1. fejezet 11. pontjának megfelelően az első kifizetés igénylést követően a kötelezettségvállalási időszak alatt benyújtott összes többi kifizetési igényléshez is mellékelni kell.

Az első kifizetési igényléshez csatolandó melléklek:

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleket az első kifizetési igénylés benyújtása során csatolni szükséges.

- A. foglalkoztatás bővítése esetén, a foglalkoztatást alátámasztó, a támogatást igénylő által hitelesített megbízási szerződés(ek) vagy munkaszerződés(ek) másolatát,
- B. pótlás során a felhasználás után benyújtott első kifizetés igényléshez az erdészeti szaporítóanyag származási igazolásának másolati példányát,
- C. az elvégzett műveletek igazolására szolgáló, a Felhívás 11. számú melléklete szerinti munkanapló másolatát (valamennyi kifizetési kérelemhez).

Örökerdő gazdálkodás esetén csatolandó melléklek:

- C. támogatott átmeneti üzemmódú erdőrészlet esetében a Felhívás 5. számú melléklet szerinti átalakítási tervet, támogatott örökerdő üzemmódú erdőrészlet esetében a Felhívás 4. számú melléklet szerinti örökerdő fenntartási terv,
- D. kerítés, lékkerítés, villanypásztor esetében a megvalósítás pontos helyét és méretét alátámasztó mérési jegyzőkönyv,
- E. padka, magfogó rőzsefonat, lehelyezett fatörzs esetében a megvalósítás pontos hosszának és elhelyezkedésének leírása, valamint abban az esetben, ha ezen kiegészítő intézkedések a területnek csak bizonyos részét érintik, akkor az ezekkel érintett terület határvonalainak feltüntetésével kiegészített, erdészeti nyilvántartási térkép.

Erdőállományok kézimunka igényes ápolása esetén csatolandó melléklet:

F. a részterületen megvalósuló erdőállományok kézimunka igényes ápolása esetében a területhatár állandósítással elkülönített részterület elhelyezkedését és méretét alátámasztó mérési jegyzőkönyv

Természetkímélő anyagmozgatás esetén csatolandó melléklet:

G. az elvégzett fakitermelésre vonatkozó, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 29. § (1) bekezdés b) pontja szerinti bejelentő másolata.